

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2020

**RELIGIESTUDIES V1
NASIENRIGLYN**

PUNTE: 150

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 15 bladsye.

AFDELING A**VRAAG 1**

- 1.1 1.1.1 **B** – Mitzvot / **D** – Halaka (1)
- 1.1.2 **A** – weg van die heelal. (1)
- 1.1.3 **D** – Brahamas of geestelike leermeesters (1)
- 1.1.4 **A** – Siddharta Gautama. (1)
- 1.1.5 **B** – Iran (1)
- 1.1.6 **B** – Abu Bakr / **D** – Ali. (1)
- 1.1.7 **B** – die Goddelike Lewegemeenskap ('Divine Life Society') (1)
- 1.1.8 **A** – 'n versameling van leringe van die profeet Muhammad (1)
- 1.1.9 **D** – Terevada-Boeddhisme. (1)
- 1.1.10 **B** – leringe met absolute gesag. (1)
- 1.2 1.2.1 **E** – Christendom (1)
- 1.2.2 **D** – Kitáb-i-Aqdas (1)
- 1.2.3 **A** – Tradisionele Hindoeïsme (1)
- 1.2.4 **F** – Mite (1)
- 1.2.5 **C** – Islam (1)
- 1.2.6 **H** – Ritueel (1)
- 1.3 1.3.1 Shoghi Effendi – Die ander is wetenskaplikes. Shoghi Effendi is die persoon wie Abdu'l-Baha opgevolg het. (2)
- 1.3.2 Sanskrit – Is 'n antieke taal van die Verre Ooste. Die ander behoort aan Boeddhisme. (2)
- 1.3.3 Tripitaka – Die heilige kanon van Therevada-Boeddhisme. Die ander is konsepte in Boeddhisme. (2)
- 1.3.4 Afrika Tradisionele Godsdienst – Het nie 'n heilige teks nie. Die res het heilige tekste en stigters. (2)
- 1.3.5 Ekumenisme – Is 'n konsep wat verwys na die eenheid in kerke. Die res is konsepte/beginsels in Hindoeïsme. (2)

- 1.4 1.4.1 **Moksha**
- Die spirituele doelwit van mense is om die siel te bevry.
 - Die spirituele doelwit van mense tot die hergeboorte van die liggaam sodat sy eenheid met Brahmin gerealiseer kan word. (2)
- 1.4.2 **Nasiestaat**
- 'n Onafhanklike groep of stede en dorpies wat verenig is deur kultuur, godsdiens en regering. (2)
- 1.4.3 **Nie-theïsme**
- 'n Benadering wat nie die bestaan van God verwerp nie.
 - Nie-theïsme ignoreer eenvoudig die idee van God. (2)
- 1.4.4 **Inspirasie**
- Hierdie begrip verwys na die asem (krag/kennis) van 'n buitengewone wese of mag.
 - Byvoorbeeld 'n godheid wat 'n persoon binnekom en die persoon se eie asem oorneem.
 - 'n Geïnspireerde persoon kan ook voel dat hy of sy deur 'n sekere mag besit ('possessed') word.
 - Meeste godsdienste het stigters wie geïnspireer was deur 'n hoër mag of wysheid. (2)
- 1.4.5 **Ateïsme**
- Verwerp die bestaan van 'n Opperwese. (2)
- 1.5 1.5.1 **ONWAAR** – Sinkretisme is 'n vermenging van verskillende godsdienste / Hermeneutiek is die wetenskap van die interpretasie van godsdienstige tekste. (2)
- 1.5.2 **ONWAAR** – 'n Sjamaan is iemand wat as 'n tussenganger tussen die sigbare en die geestelike wêreld optree. (2)
- 1.5.3 **ONWAAR** – Bukhari is 'n Hadith versameling van Imam Bukhari. (2)
- 1.5.4 **ONWAAR** – Die Nuwe Testament is deel van die Bybel. (2)
- 1.6 1.6.1 **Normatiewe bron**
- Hierdie woord verwys na die skep van standaarde; geneig om standaarde te skep of daar te stel.
 - Dit bevestig ook hoe dinge moet wees. (2)
- 1.6.2 **Sekularisme**
- Sekularisme interpreteer die lewe volgens beginsels wat eksklusief uit die materiële wêreld, sonder dat dit gegrond is in godsdiens. Sekularisme skuif die fokus van godsdiens na ander 'tydelike' en 'hierdie-wêreldse' dinge, met die klem op die natuur, rede (denke), wetenskap en ontwikkeling. (4)

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B**VRAAG 2****2.1 UNIEKHEID**

- Uniekheid is die kwaliteit om uniek of ongewoon te wees.
- Dit is daardie kenmerke wat 'n godsdienst anders as ander godsdienste maak.
- Dit is die kenmerke wat dit as 'n ander godsdienst identifiseerbaar maak.
- Daar is uniekheid in oortuigings, praktyke en normatiewe tekste.
- In Religiestudies beteken dit dat elke godsdienst uniek of merkwaardig is. (4)

2.2 EEN faktor wat godsdienstige identiteit vorm

- Rituele (2)

2.3 FUNKSIES VAN UNIEKHEID

- Dit versterk die gelowige se geloof.
- Dit identifiseer die godsdienst tussen ander godsdienste.
- Dit gee leiding aan die gelowige oor sy leefwyse.
- Dit help die gelowige om in die geestelike lewe as 'n eenheid met ander gelowiges te verenig.
- Dit help die gelowige om te verduidelik waarom hulle daardie spesifieke godsdienst/geloof gekies het.
- Dit help lede om te identifiseer wie aan die geloof behoort en wie nie. (6)

**2.4 2.4.1 OOSTERSE GODSDIENSTE
BOEDDHISME**

- Verganklikheid is die kern van alle Boeddhistiese filosofie.
- Dit impliseer dat selfs die gode / verligte wesens in Boeddhisme nie onsterflik is nie.
- Die agtvoudige pad word voorgeskryf as 'n manier om lyding te beëindig.
- Menslike lyding word veroorsaak deur onvervulde menslike begeerte.

OF**HINDOEÏSME**

- Dit is nie 'n sendingswerk/bekering godsdienst nie.
- Hindoeïsme glo in baie gode / dit is 'n politeïstiese godsdienst.
- Hindoeïsme het nie 'n stigter nie.
- Die Hindoes glo in reïnkarnasie.
- Hulle primêre bron is die Vedas.
- Ramayana en Mahabharata is ensiklopediese bronne.
- Hulle glo in die wet van Karma. (6)

2.4.2 MIDDE-OOSTERSE GODSDIENSTE JUDAÏSME

- Jode glo dat hulle 'n verbond met God het.
- God is byna 'n vaderfiguur wie beide hul Skepper en Beskermer is.
- God is so heilig dat dit verbode is om selfs Sy naam te noem.
- Hulle glo dat God Homself deur Sy Wet openbaar.
- Hulle plaas meer klem op die korrekte manier van lewe, eerder as op geloof of oortuiging.

OF

ISLAM

- Daar word geglo dat daar slegs een God met die naam Allah is.
- Hulle glo dat Allah verskeie profete gestuur het, maar dat die profeet Muhammad die finale boodskapper was.
- Hulle primêre bronne is die Koran en die Hadith.
- Hulle glo aan die finale oordeel wanneer die hele mensdom geoordeel sal word.
- Hulle glo dat die Koran in die Arabiese taal geopenbaar is en dat dit in Arabies gelees moet word.

OF

CHRISTENDOM

- Christene glo dat Jesus Christus die Seun van die lewende God is.
- Hulle glo dat God sy Seun gestuur het om vir hulle sondes te sterf.
- Christene glo dat God in Jesus Christus 'n menslike vorm aangeneem het.
- Hulle glo dat Jesus gesterf het en uit die dood opgestaan het.
- Hulle glo in die Drie-eenheid – die Vader, die Seun en die Heilige Gees.
- Hulle glo dat vergifnis in die naam van Jesus is.
- Hulle glo dat Jesus Christus die enigste weg na God is.
- Hulle vier die Nagmaal (Eucharistie) ter herinnering aan die dood van Jesus Christus.

(6)

LET WEL: Enige relevante antwoord moet gekrediteer word.

2.5 VIER OOREENKOMSTE WAT IN DIE ABRAHAMITIESE GODSDIENSTE BESTAAN

- Glo in die bestaan van een God.
- Glo in profete.
- Glo in engele.
- Glo in die Oordeelsdag.
- Hulle het heilige geskrifte/tekste.
- Het spesiale plekke van aanbidding.
- Hulle het godsdienstige vakansiedae.
- Hulle glo in God as Skepper.
- Hulle het spesiale maniere van aantrek.

(8)

- 2.6 2.6.1 **HINDOEÏSME SE SIENING VAN KARMA**
- Die wet van Karma verwys na die oortuiging dat elke handeling gevolge het wat in 'n latere reïnkarnasie mag voorkom.
 - Dit verwys ook na die resultate van aksies.
 - Volgens die geskrif wat die Upanishads genoem word, is die wet van Karma duidelik geformuleer.
 - Dit leer dat 'n persoon se aksies in die verlede verantwoordelik is vir sy of haar huidige staat. (4)
- 2.6.2 **FEITE OOR DIE TRADISIONELE GENESER**
- Die tradisionele geneser (*inyanga*) is 'n primêre geneser.
 - Dit is 'n persoon wat siek mense help deur die gebruik van kruie en natuurlike plante as medisyne..
 - Hy/sy verskaf of medisinale genesingsdienste in 'n spesifieke gemeenskap.
 - Hierdie medisyne word moetie ('muti') genoem. (4)
- 2.6.3 **KANON**
- Kanon verwys na die boeke wat erken word as die wat gesag het, soos die boeke van die Christen Bybel.
 - Dit is omdat mense glo dat dit goddelik geïnspireer is.
 - Dit word ook geglo dat dit goddelik geopenbaar is.
 - Dit is as sodanig verklaar. (4)
- 2.7 2.7.1 **EENDERSHEID**
- Dit verwys na dieselfde / eenders te wees.
 - Jy moet spesifiek wees oor hoe dinge ooreenkom/eenders is, bv. die ooreenkomste tussen twee godsdienste, bv. die Boeddhistiese en Hindoe-godsdienste (glo in reïnkarnasie). (2)
- 2.7.2 **IDENTITEIT**
- Identiteit beteken individualiteit.
 - Dit beteken die godsdiens het 'n sekere individualiteit of 'n sekere persoonlikheid wat dit van ander godsdienste onderskei.
 - Dit beteken bevestiging van waardigheid en waarde van 'n godsdiens.
 - Beteken 'n eksklusiewe godsdienstige identiteit waarin jy sterk met die oortuigings en leerstellings van die godsdiens identifiseer en dit as 'n definiëring van jou lewe beskou. (2)
- 2.7.3 **VERSKILLENDEHEID**
- Dit is die teenoorgestelde van eendersheid.
 - Dit verwys na 'n punt waar dinge nie dieselfde/eenders is nie. (2)
- [50]

VRAAG 3**3.1 3.1.1 DEFINIEER INTERGODSDIENSTIGE DIALOOG**

- Dit is 'n uitdagende proses waar aanhangers van verskillende godsdienstige tradisies bymekaar kom.
- Dit word gedoen om die skeidsure wat die middelpunt is van meeste oorloë, af te breek.
- Die oogmerk van interreligieuse dialoog is vrede. (2)

3.1.2 SINONIEM VIR INSTRUMENTEEL

- Belangrike
- Betrokke
- Nuttig (2)

3.1.3 DIE IMPAK WAT GODSDIENSTE OP MNR. MANDELA GEHAD HET

- Dit het 'n belangrike rol gespeel in die beëindiging van apartheid in Suid-Afrika.
- Hierdie godsdienstige groepe het hom en ander jong swartes van 'n opvoeding voorsien.
- Hulle het ook vertroosting aan politieke gevangenes en hul families gegee. (6)

3.1.4 ORGANISASIE WAT IN DIE LEWE GEROEP IS

- Die Kaapstadse Intergeloof-Inisiatief.
- Die KII werk vir 'n verenigde intergodsdienstige en geestelike begrip en respek in Suid-Afrika.
- Die missie van die KII is om die rykheid van die godsdienstige en geestelike diversiteit in die Wes-Kaap te vier en te deel.
- Dit bevorder gemeenskaplike intergeloofsbegrip, harmonie en samewerking, deur beide 'n bewusmaking van universele geestelikheid en 'n verering van die waardigheid van verskille.
- Die KII reël byeenkomste waar mense van verskillende gelowe kan praat, rituele bywoon, en oomblikke in die politieke en sosiale lewe van Suid-Afrika saam kan vier. (8)

3.1.5 INTERRELIGIEUSE DIALOOG VOOR 1996

- Christendom was die staatsgodsdienst.
- Ander godsdienste was baie min of geen erkenning gegee nie.
- Godsdienstige vryheid en gelykheid was nie in die wetboeke nie.
- Daar was 'n aparte observasie van godsdienstige toewydings.
- Dit was in lyn met die apartheidsregering se doel van afsonderlike ontwikkeling.
- Mense is nie van ander godsdienste geleer nie.
- Tog het apartheid godsdienste verenig.
- Die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke (SARK) is in 1968 gestig. Die SARK het Christene van verskillende denominasies verenig.
- Die Roep van Islam was in 1984 gestig.
- Jode vir Geregtigheid was in 1985 gestig.
- Die intergeloofstryd teen apartheid het die ontstaan van die Suid-Afrikaanse tak van die Wêreldkonferensie van Godsdienste vir Vrede (WCRP) in 1984, teweeg gebring. (10)

3.1.6 VROUE SE ROL IN INTERGODSDIENSTIGE DIALOOG

JA

- Hulle het vroue-verenigings waar hulle saambid vir al die uitdagings waarvoor vroue te staan kom.
- Wanneer 'n gesin 'n lid verloor, sal vroue van daardie spesifieke gebied saamkom om die gesin in rou by te staan.
- Suid-Afrikaanse vroue van verskillende gelowe staan saam in die stryd teen verkragting, asook die mishandeling van vroue en kinders.
- Hulle het hul leuse, '*wathinta abafiza wathinta imbokodo*', wat beteken: 'As jy vroue aanraak, stoot/stamp jy teen 'n rots'.
- Hulle oorkom altyd hulle godsdienstige verskille wanneer hulle teen sosiale ewwels veg.

OF

NEE

- Vroue is selde in leierskapsposisies in godsdienstige organisasies, daarom speel hulle nie 'n rol nie.
- Vroue word gemarginaliseer deur die waninterpretasie van godsdienstige leringe.
- In sekere gemeenskappe diskrimineer kulturele praktyke teen vroue.
- Hulle beperk dus hulle werk tot hul eie godsdienstige groepe. (8)

LET WEL: Enige relevante antwoord moet gekrediteer word.

3.2 3.2.1 REDES VIR DIE VERWYDERING VAN KERSFEES EN GOEIE VRYDAG

- Die SALRC glo dat Christene voorkeurbehandeling ontvang deur die feit dat dié twee hoof Christelike heilige dae as betaalde publieke vakansiedae verklaar is.
- Aanhangers van ander gelowe word benadeel deurdat hulle nie die voordeel het van 'n betaalde openbare vakansiedag tydens hulle godsdienstige vieringe nie. (4)

3.2.2 REDELIKE ARGUMENTE DEUR CHRISTENE

- Paasfees en Kersfees is twee van die mees heiligste dae vir Christene.
- Christene is, verreweg, die grootste godsdienstige groepering in ons land.
- Christene is 79,8% van die Suid-Afrikaanse bevolking.
- Slegs twee van die twaalf openbare vakansiedae is Christelike vakansiedae, die res is almal sekulêre vakansiedae.
- In 1994 was Hemelvaartdag geheel en al verwyder van die nasionale kalender en Paasmaandag was na Familiedag verander.
- Dit wil voorkom asof Christendom sistematies uit ons samelewing verwyder word.

- Die weke voor hierdie twee periodes (Kersfees en Paasfees) is twee van die mees ekonomies aktiewe tydperke in ons land.
- Geen ander godsdienste kom naby die koopkrag wat Christene tydens hierdie tyd vertoon nie.
- Om Kersfees en Goeie Vrydag te verwyder, mag lyk asof dit gelykheid aan die situasie bring, maar dit kan ook ons reeds sukkelende ekonomie 'n knou gee waarvan dit gaan sukkel om van te herstel.
- As die grootste godsdienstige groepering in Suid-Afrika, kan Christene betekenisvolle finansiële druk uitoefen om hierdie besluit te beïnvloed.
- Die feit dat geen ander godsdienste vergelyk kan word in terme van getalle nie, sal dit nie gelykheid wees indien alle godsdienste dieselfde status kry nie.
- Dan is daar ook die vraag oor die diskriminasie onder die sekulêre openbare vakansiedae op die huidige kalender.
- Ons vier Vrouedag as 'n openbare vakansiedag, maar nie Mannedag nie.
- Daar is ook 'n Werkersdag op ons kalender, terwyl daar oënskynlik teen werkgewers gediskrimineer word.

(4)

3.2.3 **ALTERNATIEWE VOLGENS DIE WET OP OPENBARE VAKANSIEDAE**

- Volgens die Wet op Openbare Vakansiedae, kan 'n persoon wat 'n aanhanger van 'n ander godsdienst is, die bestaande Goeie Vrydag en Kersfees betaalde openbare vakansiedae, verruil vir 'n geleentheid van hul keuse.
- Werkgewers moet buigsaam wees sodat werknemers wat aanhangers van ander gelowe is, die godsdienstvakansie van hul keuse kan vier.
- Indien Moslems hul betaalde verlof op Ramadan en Hindoes op Diwali wil neem, kan hulle die nodige reëlings met hul werkgewers tref.

(4)

3.2.4 **WAT BETEKEN DIE AANHALING?**

- Die skrywer glo nie dat die teenwoordigheid van hierdie openbare vakansiedae op die Suid-Afrikaanse kalender, godsdienstige skeiding vererger nie.
- Die term 'skeiding' impliseer 'n sekere vlak van konflik tussen godsdienste oor hiërdie openbare vakansiedae.
- Daar was nog nooit enige konflik in Suid-Afrika oor hierdie vakansiedae nie.

(2)

[50]

VRAAG 4**4.1 4.1.1 VERDUIDELIK DIE KONSEP GELYKENIS**

- 'n Gelykenis verskaf 'n dieper betekenis as die voor die handliggende oppervlakkige een.
- Dit is 'n tipe storie wat 'n morele les demonstreer.
- Gelykenisse word algemeen in godsdiens gebruik, bv. Christendom.
- Hierdie stories is ontwerp om geestelike waarhede oor te dra. (4)

4.1.2 OPINIE OOR WAT DIE LES IS

- Allah word gesien as die lig van die hemele en die aarde.
- Allah is 'n ewige lamp wat skyn sonder dat dit aangesteek word.
- Allah is dus selfonderhoudend.
- Allah se wese is soos olyfolie wat geen oorsprong het nie.
- Allah is die lig wat hulle lei wie deur hom gelei wil word. (4)

4.1.3 ELEMENTE IN DIE GELYKENIS

- Lig
- Lamp
- Glas
- Olie (4)

4.1.4 'N GELYKENIS:**'n Christen gelykenis: Die Verlore Seun**

- Die gelykenis van die verlore seun is 'n welbekende Christelike gelykenis oor 'n seun wie sy ouerhuis verlaat het om 'n wilde en bouse lewe te leef.
- Hy het mettertyd terug gegaan huis toe, siek en platsak.
- Hy is met blydschap deur sy pa verwelkom.
- Die doel van die gelykenis is dat God bly is oor die terugkeer van 'n sondaar, soos 'n vader oor 'n verlore seun.

OF**'n Boeddhistiese gelykenis: Die blinde mans en die olifant**

- In die gelykenis, het ses mans elk 'n deel van 'n olifant aangeraak.
- Die individuele karaktereienskappe wat elkeen gegee het van die olifant is gebaseer slegs op wat elk van die blinde manne kon waarneem.
- Die gelykenis handel oor 'n reeks waarhede en flaters.
- Dit handel ook oor die noodsaaklikheid van kommunikasie.
- Die behoefte om verskillende perspektiewe te respekteer is ook 'n sterk tema.

OF

'n Afrika gelykenis

- 'n Jongman was deur sy ouers gestuur.
- Hy was aangemoedig om altyd te help waar hy kon en om nederig te wees.
- Hy is ook berispe om nooit oneer aan sy stam te bring nie.
- Hulle sou by hom in die gees wees.
- Langs die pad het hy 'n ou vrou met verflenterde klere langs die pad sien sit.
- Sy het hom gevra vir iets om te eet, maar hy het geweier.
- Sy het hom gevra om haar oë skoon te maak.
- Hy het weer geweier om haar te help.
- Skielik was daar digte mis en hy kon nie die pad sien nie en het terug huis gegaan.
- By sy huis, sien hy die ou vrou, wat nou geëet het en nou skoon was.
- Sy het die storie vertel en geloof.
- Die ouers was bitterlik teleurgesteld.
- Hulle het hom daaraan herinner dat toe hulle vir hom gesê het dat hy nie alleen op sy reis sou wees nie; hulle bedoel het dat enige individu deur God en deur die voorvaders dopgehou word.

(8)

4.2 4.2.1 **CHRISTEN DOKTRINE****Doktrine van die Drie-Eenheid**

- Hierdie doktrine beklemtoon die eenheid van die Vader, die Seun en die Heilige Gees.
- Die Drie-Eenheid word as een godheid beskou.
- Hierdie doktrine verklaar dat God die Drie-enige God is, wat bestaan uit drie persone, maar een wese is.

(4)

4.2.2 **HINDOE DOKTRINE****Doktrine van reïnkarnasie**

- Die doktrine van reïnkarnasie is die filosofiese begrip dat die siel of gees na biologiese dood, 'n nuwe lewe in 'n nuwe liggaam kan begin.
- Die nuwe lewe is in 'n verskillende vorm of liggaam nadat die persoon gesterf het.
- Die toekomstige vorm is afhanklik van die persoon se vorige aksies of optrede.

(4)

4.3 **ROOMS-KATOLIEKE DOGMA**

- 'n Welbekende dogma van die Rooms-Katolieke kerk, is die van die Onbevleete Konsepsie.
- Dit verwys na die Ewige Maagdelikheid van Moeder Maria, die Moeder van God.
- Rooms-Katolieke glo as waarheid dat Maria, die moeder van Jesus, 'n maagd was toe sy swanger met Jesus was.
- Dit was as dogma slegs in die negentiende eeu aangeneem.

(6)

4.4 4.4.1 GELOOF

- Geloof is wat aanhangers van 'n godsdienst voorhou as die waarheid.
- Geloof beskryf die aanvaarding van 'n stelling of lering; hierdie word as die waarheid beskou deur die verkleefdheid aan die gelowe/oortuigings.
- Dit is verenigde elemente van 'n godsdienst.
- Dit word verbind aan godsdienstige rituele.
- VOORBEELD: In Christendom vier die Avondmaal/Nagmaal die dood en opstanding van Jesus Christus.

(8)

4.4.2 IDEOLOGIE

- 'n Ideologie verwys na die heersende wêreldbeskouing wat betekenis aan 'n persoon se bestaan gee.
- 'n Ideologie is die wydste kategorie wat gebruik word om 'n individuele oortuigings te beskryf.
- Ideologieë word altyd getoets.
- VOORBEELD: Religieuse ideologieë sluit in wêreldgodsdienste soos Boeddhisme en Afrika Tradisionele Godsdienst.
- Sekulêre ideologieë sluit in kommunisme en materialisme.

(8)

[50]

VRAAG 5**5.1 5.1.1 REGTE WAT DEUR GESLAGSGEBASEERDE GEWELD GESKEND WORD**

- Die reg om in 'n veilige omgewing te woon.
- Die reg op lewe.

(4)

5.1.2 BESKERMING VAN MENSEREGTE

- Menseregte is 'n baie belangrike deel van die Suid-Afrikaanse konstitusie.
- Dit is in die Handves van Menseregte vervat.
- Die Menseregtekommissie dien as die waghond om mense se regte te beskerm.
- Die straf vir mense wat ander se menseregte ondermyn, vorm deel van die grondwet van Suid-Afrika.

(4)

5.1.3 SAL DIE STAPPE DEUR DIE PRESIDENT VOORGESTEL DIE GETY VAN GGG, STUIT? GEE REDES VIR JOU ANTWOORD.**JA**

- Die voorgestelde maatreëls is streng genoeg om mans tot die besef te bring dat hulle dalk nooit die tronk sal verlaat nie as hulle GGG pleeg nie.
- Die ekstra geld wat beskikbaar gemaak is, gaan ver gaan om die proses om oortreders voor die hof te bring, aan te help.
- Die moontlikheid van die skryf van nuwe wette, kan mans afskrik om in die toekoms geslagsgebaseerde geweld te pleeg.

OF**NEE**

- Suid-Afrikaanse politici het hulself bewys as net praters, so die moontlikheid dat hierdie beloftes gehou gaan word, is baie klein of nul.
- Met wanadministrasie en bedrog wat die regering lamlê, is dit moontlik dat hierdie geld nooit vir die bestemde doel gebruik gaan word nie.
- Die president het nie aangedui tot watter mate hulle die wette mag verander nie.
- In 'n land waar dit lyk asof die menseregte van kriminele meer belangrik is as die van vroue, wat kan ons regering werklik voorstel om GGG te stop?

(6)

5.1.4 VELDTOGTE DEUR GODSDIENSTIGE ORGANISASIES

- Seminare en werksinkels vir mans en seuns om hulle te leer hoe om vroue en meisies te behandel.
- Nooi welbekende persone om by hierdie seminare met mans en seuns te praat.
- Nooi vroue wie slagoffers van geslagsgebaseerde geweld (GGG) was om te praat met mans en seuns in hul gemeentes en godsdienstige groepe.
- Godsdienstige organisasies kan ook protesoptogte reël om hul solidariteit met slagoffers van GGG te wys.
- Godsdienstige organisasies moet hul stemme laat hoor wanneer vroue mishandel word en nie die oortreders help om hul sondes weg te steek nie.
- Organisasies kan saamkom en openbare gebedsessies hou. (6)

5.1.5 WAT KAN DIE REGERING DOEN?

- Strenger wette kan ingestel word wat dit baie moeiliker maak vir mans om met mishandeling weg te kom.
- Swaarder strawwe kan aan mans wat hulle skuldig maak aan GGG gegee word.
- Borgtog moet geweier word aan elke persoon wie van GGG aangekla word.
- Geen parool moet toegestaan word aan hulle wie vonnis vir GGG uitdien nie.
- Die regering moet dit oorweeg om die doodstraf terug te bring as 'n afskrikmiddel teen geslagsgebaseerde geweld. (6)

5.1.6 ONMENSLIKE MANIER HOE VROUE BEHANDEL WORD

- '...hulle liggame word in die bos ...'
- '... of in vlak graf weggesteek ...'
- '... of onherkenbaar verbrand.' (4)

5.1.7 GEVALLE VAN VROUEMOORD ('FEMICIDE')

- Die verkragting en moord van die UK-student, Uyinene Mrwetana.
- Oscar Pistorius en die moord op Reeva Steenkamp.
- Die moord van 'n sestienjarige meisie in die Mpumelelo woonbuurt in Stormsrivier.
- Die moord op Gomolemo Legae (18) in die dorpie Ramosadi buite Mahikeng.
- Leighandre 'Baby Lee' Jegels wie deur haar polisieman-kêrel vermoor is.
- Jade Panayiotou wie se man haar laat doodmaak het.
- Insidente in jou onmiddellike omgewing kan ook genoem word. (4)

LET WEL: Enige relevante antwoord moet gekrediteer word.

5.2 5.2.1 **SINONIEM VIR AKTIVISME**

- Voorspraak
 - Betrokkenheid
 - Militantheid
 - Staking
 - Boikot
 - Voorstander
- (2)

5.2.2 **OOGMERKE VAN 16 DAE VAN AKTIVISME**

- Die veldtog se doelwit is om bewuswording oor die negatiewe impak van geweld teen vroue en kinders te skep.
 - Om die samelewing permanent van mishandeling vry te maak.
- (4)

5.2.3 **EEN WOORD**

- 'wêreldwyd'
- (2)

5.2.4 **MOONTLIKE OORSAKE**

- Die lae status van vroue tuis en in die samelewing.
 - Die misbruik van mag en posisies van outoriteit deur mans om vroue en kinders te beheer.
 - Die wydverspreide misbruik van alkohol en dwelms.
 - Pornografie is ook 'n oorsaak, want mans wil soms die dinge wat hulle op hierdie webwerwe sien, met hul vroue, ander familieledede of mense doen.
 - Die gebrek aan die nodige sosiale vaardighede by mans om die beëindiging van 'n verhouding te hanteer, is waargeneem as 'n oorsaak van sommige van die geweld wat vroue ervaar.
- (4)

LET WEL: Enige relevante antwoord moet gekrediteer word.

5.2.5 **KAN DIE OOGMERKE IN 16 DAE BEREIK WORD?**

NEE

- 16 dae is 'n te kort tydperk om 'n noemenswaardige verskil te maak.
- Geslagsgebaseerde geweld gebeur reg deur die jaar.
- Die fokus moet elke dag op geslagsgebaseerde (GGG) geweld wees.

OF

JA

- Hierdie tyd is deur die regering geormerk, so dit sal genoegsaam wees.
 - Hierdie veldtog verkry baie dekking op tv, radio en die internet.
 - Oortreders word ook besonder swaar daardie tyd van die jaar gestraf.
 - Ek glo dat mans baie meer versigtig tydens hierdie veldtog is.
- (4)

[50]

TOTAAL AFDELING B: 100
GROOTTOTAAL: 150